

La tria per Andreu Loncà

PARÍS

He tornat de París amb tota la lletania habitual del qui ve d'una societat més activa i moderna. París m'ha semblat una societat més rica, més culta, més lliure, més desvetllada i més feliç que no pas la de Lleida. La lletjor de la nostra ciutat és inenarrable. A París, aquesta vegada, hi he vist el Chateaux de Vincennes, una airosa residència reial medieval esdevinguda masmorra, fonda i presó. He divagat pels llocs comuns de la ciutat, amb la meua amiga: la plaça Concorde assolada pel sol de migdia, l'Arc de Triomf amb les multituds de turistes travessant a la brava per la rotonda que té l'aire dels anys setanta; el barri del Quartier Latin, sempre un somni inacabable de vida lluminosa, una vida més enllà de cada dia: el boulevard de Saint Germaine. La Sorbona, tancada a l'estiu, amb llibreries de filosofia on hi havia gent cercant en un silenci complet! La llibreria *Shakespeare and Company* amb els nois bo-

hemis que aprenen a ser escriptors -els vestits diferents, amb l'aura dels artistes- i les dones de cabells negres que també hi aprenen les formes externes de la literatura: llegint per ser mirades per les ramades de turistes.

El sol cremava, pesava greument, a partir de migdia. Les quimeres de Notre Dame semblaven poc inquietats amb el sol de justícia implacable de mitja tarda d'agost.

Als jardins de Luxemburg, els castanyers d'Índies estaven exhaustos de sol, i Maria de Mèdici mirava la gernació sota el sol, impàvida. Als seients i cadires hi havia -oh sorpresa!- lectors! Als jardins de les Tuileries, les venus grassonetes d'Aristides Maillol -l'escultor català de Banyuls de la Marenda- s'hi adeien perfectament en l'ordre dels jardins, per bé que coloms no deixaven de cagar-se en la seua venerable testa. Als quiosc de Place de Clichy, s'hi mostrava un dossier de Friedrich Nietzsche visionari i mostatxut. Le Moulin Rouge, a la nit, encabia tots els curiosos del cabaret amb les can-

VIATGES.
Lloc: París

tants cridant i saltant en la dansa canalla del cancan. Al barri de Marais, de cop, vam cercar i trobar un bar *-Le progrès-* que fa cantonada (Rue de Bretagne núm. 1) que era la pura expressió de la felicitat juvenil: tot de cadires plenes de gent ociosa bevent i rient. Els gots de vi blanc alternaven amb les copes de cervesa freda, daurada i escumosa. El cel, llavors, era fresc, silencios i blanc.